

Problemarket – the Problem Stock Exchange
www.problemarket.net/aboutus.html

Novi list
www.novilist.hr

La voce del popolo
www.edit.hr/lavoce

FIJUMANI 1920.-1940. RIJEČKA SITUACIJA

Novi list 02/02/07: Nova skulptura na izložbi koja u dijelu javnosti izaziva kontroverze

Izložba »Fijumani - Riječka situacija 1920-1940«, postavljena u riječkom Muzeju moderne i suvremene umjetnosti, pobudila je veliki interes te izazvala burne reakcije domaće publike. Izložba je rezultat dugogodišnjeg terenskog istraživanja povjesničarke umjetnosti Daine Glavočić, a koncepcija izlaganja osuvremenjena je multimedijalnim segmentom kustosa i ravnatelja muzeja Branka Franceschija.

Protiv dijela izložbe protestirali su iz Udruge antifašističkih boraca i antifašista Rijeke, a prosvjedno pismo kojeg potpisuje predsjednik te udruge Dinko Tamarut objavljeno je jučer na stranicama našeg lista. Riječki antifašisti ističu ideološku podlogu nedavno odlivene Venuccijeve skulpture u bronzi »Forza della volonta«, te multimedijalnog rada naslovljenog »Problemarket.com« autora Davide Grassija i Igor Štomajera, postavljenog nasuprot skulpturi. Izazvani izloženim uputili su prosvjed, kako navode, »radi ponovnog vala prodora fašističke ideologije u Rijeku, ovaj put pod krinkom umjetnosti«.

- Upitana za komentar napisa u »Novome listu«, kao autor koncepcije i većeg dijela izložbe međuratne umjetnosti »Fijumani - Riječka situacija 1920-1940«, moram reći da mi se učinio nepriličnim naslov osvrta Udruge antifašističkih boraca i antifašista Rijeke iz kojeg se može steći krivi dojam o sadržaju same izložbe na kojoj je prikazano slikarstvo 25-orice autora čija su djela bila dostupna, a koja ničim ne iskazuju političke tendencije vremena u kojem su nastala, iako je i takvih zasigurno bilo.

Kako se sadržaj članka odnosi na dio izložbe o futurizmu koji ispada iz zadanog vremenskog okvira izložbe, trebalo bi se obratiti njenom autoru radi tumačenja izloženog materijala.

Uostalom, osjećajući neko nerazumijevanje oko izložbe, MMSU priređuje 6. veljače i Okrugli stol o toj temi, očekujući razjašnjenja u otvorenoj diskusiji organizatora, stručnjaka i zainteresirane publike - objasnila je kustosica mr. sc. Daina Glavočić.

Autor multimedijalnog dijela izložbe, povjesničar umjetnosti i ravnatelj MMSU-a Branko Franceschi, dao je svoje viđenje na iznešene optužbe.

- Razočaran sam tom interpretacijom. Autor reagiranja nije pročitao autorske tekstove objavljene u katalogu izložbe, niti mojih kolega, niti moj, niti je smatrao potrebnim da nam se obrati za pojašnjenje bilo čega što ga je na izložbi moglo uznemiriti ili što drži nedoličnim. Rad »Problemarket.com« potpuno je krivo interpretiran, a o njemu postoji muzeološko objašnjenje postavljeno uz rad na zidu Muzeja te u katalogu izložbe.

U nabranjanju svih negativnosti djelovanja Muzeja, Udruga antifašista nije se sjetila osvrnuti na izložbu Davida Maljkovića i njegov rad nadahnut memorijalom partizanske bolnice na Petrovoj gori, a niti na moj tekst objavljen tom prilikom - rekao je Branko Franceschi o multimedijalnom dijelu izložbe kojeg potpisuje kao autor, a koji je izazvao reakcije.

Osim ovih negativnih konotacija, »Fijumani« bilježe i pozitivne reakcije te iznimnu posjećenost. Tako je izložba proširena još jednim djelom iz privatnog vlasništva, a riječ je o skulpturi - portretu slikara Giulia Lehmana - koju je izradio riječki kipar Giuseppe D. Kovacic(h).

Naime, autorici izložbe Daini Glavočić svakodnevno se javljaju dobronamjerni privatni vlasnici, traže savjete i pitaju posjeduju li neki rad iz ovog razdoblja, poput skulpturalnog portreta Giulia Lehmana uz koji će biti postavljen još jedan kip iz privatnog vlasništva koji zasad nije atribuiran, ali se pretpostavlja da mu je autor Nino Marussi.

Daina Glavočić napominje važnost skulpture kipara Kovacic(h)a jer je riječ o portretu prvog riječkog bohema, slikara Lehmana, zanimljive osobnosti i čudnog karaktera kojeg su poznavali svi tadašnji Riječani. Na izložbi se može pogledati i slikarski portret Lehmana kojeg je izradio

Marcello Ostrogovich.

Sporna skulptura Romola Venuccija »Forza della volonta« već je bila predstavljena riječkoj javnosti na retrospektivnoj izložbi autora još 1993. godine u obliku gipsanog modela. Tada nije izazvala takve reakcije, kao uostalom ni projekt »Problemarket.com«, predstavljen riječkoj publici u rujnu 2005. u hotelu Bonavia. Osmislili su ga talijanski umjetnik Davide Grassi i slovenski filozof Igor Štomajer, a taj kreativan dvojac predstavio je »poslovni seminar« koji prezentira burzu, koja pak kontrolira tržište problemima kao umjetnički koncept. Grassi u ulozi predsjednika međunarodne korporacije »Problemarket« i Štomajer kao predsjednik upravnog odbora, smatraju da problemi imaju tržišnu vrijednost i da ne moraju imati prvenstveno negativnu konotaciju.

Lokalni »štih« riječkom predstavljanju projekta koji je prikazan i u Sloveniji, Njemačkoj te Zagrebu, dao je Emil Hrvatinić kao generalni direktor tvrtke »Danuncio d.d.« iz Rijeke, koji smatra da lokalni riječki problemi, zbog svog osebujnog karaktera, mogu visoko kotirati na međunarodnoj burzi problema - pisao je tada naš list.

Novi list 06/02/07- Dr.Branko Franceschi: Nerazumijevanje multimedijalne umjetnosti

Očita je i zabrinjavajuća namjera i lakoća s kojom Udruga antifašističkih boraca i antifašista Rijeke, ne ostavljajući sebi niti malo prostora za sumnju, optužuje i proziva organizatora i sudionike izložbe »Fijumani: Riječka situacija 1920 - 1940« za podmetanje i promociju fašističke ideologije. U gabaritima bipolarnog sustava vrijednosti u kojima se očito odvija djelovanje Udruge, sve što je njenim ideolozima nerazumljivo, strano ili drukčije u tumačenju i prezentaciji područja nad kojim drže da imaju ekskluzivno pravo prosudbe, može biti nazvano jedino fašizmom.

Suvremeni globalni politički diskurs na koji se pozivaju, srećom uključuje pojmove kao što su tolerancija, dijalog, te pluralitet mišljenja i interesa, pa tako suvremena Hrvatska više ne živi pod paskom jednodimenzionalnog iz centralnog politbiroa. Nadamo se da su svjesni kako se uslijed rigidnosti svjetonazora ideološki predznaci neprimjetno premetnu u vlastitu suprotnost.

Muzej moderne i suvremene umjetnosti drznuo se na tragu suvremenih muzeoloških standarda ovom prilikom publici predstaviti nešto više od primjera takozvane lijepe umjetnosti realizirane u tradicionalnim likovnim disciplinama. Izlaganjem već ranije publiciranih i/ili predstavljenih vizualnih materijala, u sinergiji s tekstovima publiciranim u katalogu izložbe, cilj je bio dočarati specifično i bizarno kulturno ozračje koje je u ciljanoj epohi obilježavalo život grada i njegovu umjetničku produkciju.

Kako to da su ovom prilikom očito dobro poznate povijesne činjenice rezultirale tako snažnom reakcijom kako Udruge antifašističkih boraca i antifašista, tako i rimskog Societa di Studi Fiumani koji je odstupio od potpisanog ugovora o suradnji? Koju to novu kvalitetu postizemo izložbom da u odbijanju uspijevamo homogenizirati inače suprotstavljene strane? Kao organizatori, laskamo sebi da je to otvoreni sustav razmišljanja koji javnosti pruža mogućnost oblikovanja vlastitog stava i nadahnjuje vlastito istraživanje predstavljenih tema.

Ovo nije trenutak da tumačimo članovima Udruge suvremenu strategiju i uzuse postavu izložbi. U tu se svrhu svakodnevno nalazimo u muzeju. To nam je posao. Smatramo da bi dobronamjerna zabrinutost i želja za konstruktivnom razmjenom stavova prirodnije urodila dijalogom u instituciji, a ne neosnovanom objedom u lokalnom izdanju dnevnog lista. Na ovaj su, međutim, način autori članka javno iskazali svoje potpuno nerazumijevanje multimedijalne umjetnosti, aroganciju svoje ideološke pozicije u prosudbi estetske dimenzije umjetničkih dijela, pragmatičnu proizvoljnost u tumačenju njihovog smisla i značenja, te kroz krutost, nedodirljivost i isključivost kriterija kojima prosuđuju djelovanje kulturne institucije manifestirali osjećaj vlastite političke moći. Je li to svijet za koji se Udruga antifašističkih boraca i antifašista zalaže i, da parafraziram, kojim to vrijednostima i kakvom civilizacijskom diskursu Udruga poučava Riječane?

Na žalost, iz samog zaključka članka »Prodor fašizma pod krinkom 'umjetnosti'« objavljenog 1. 2. 2007. godine na dvanaestoj stranici Novog lista, razvidno je da je iznenadno zanimanje Udruge za rad MMSU imalo cilj upotrijebiti politički uvijek slabu i ranjivu poziciju kulturne institucije za obračun širih razmjera. Stoga medijsku reakciju MMSU koristimo za objavu da za sva specifična i konkretna pitanja, postavljena ili nadahnuta dotičnim tekstom, stojimo na raspolaganju članovima Udruge, građanima Rijeke i svima zainteresiranima u radno vrijeme Muzeja. Ovom prilikom najavljujemo i da se trajanje izložbe »Fijumani: Riječka situacija 1920 - 1940« zbog

velikog zanimanja javnosti produžava do 18. veljače 2007. godine, u redovnom radnom vremenu izložbenog prostora, od utorka do petka od 10.00 do 13.00 i 17.00 do 20.00 sati, ističe u svom reagiranju ravnatelj MMSU-a Branko Franceschi.

Novi list 06/02/07 - Dinko Tamarut UABA Rijeka: Nametanje lažne poruke o fašizmu

Protest naše udruge zbog multimedijalnog dijela izložbe »Fijumani - Riječka situacija 1920. - 1940.«, koji je objavljen u riječkom izdanju vašeg, ali i našeg Novog lista 1. veljače ove. godine, hitno je, već sutradan, dobio odgovore u članku vaše novinarkе Nadežde Elezović i u Županijskoj kronici HTV-a.

Po staroj, već prokušanoj metodi, autor/i ovog dijela izložbe ne odgovaraju na postavljena pitanja, već govore o sporednim stvarima i prave se da ne shvaćaju o čemu se radi. Jasno smo u našem protestu napisali da se ne radi samo o izlaganju Vennucijeve skulpture »Forza della Volonta«, već o nametanju lažne poruke o fašizmu tog vremena koga taj dio izložbe prezentira.

Krenimo redom, 2005. godine u hotelu »Bonavia« prezentiran je projekt Problemmarket.com firme Denuntio iz SAD, kojim se traži da se u Rijeci spomenikom, raznim predstavama i aktivnostima, svečano i kontinuirano obilježava prva fašistička agresija u svijetu, koja je izvršena baš na naš grad 1919. godine. Nakon prezentacije projekta Muzej moderne i suvremene umjetnosti poduzima odlijevanje u bronzi Vennucijeve makete za spomenik danuncijevskom legionaru. Zatim se oboje izlažu kao nevini multidisciplinarni dio izložbe. Slučajno?

Gospoda se prave nevezama i govore o svemu samo ne o bitnom: zbog čega je izložen projekt kojim se veliča fašistička agresija i njeni protagonisti - fašisti - fašisti. Govori se o »slici vremena« (Valušek), ali projekt koji je nastao 2005. godine, izlaže se u slici vremena 1919./20., prezentirajući lažnu sliku riječke, ali i evropske povijesti. Predbačeno nam je što nismo reagirali (Franceschi, Valušek) kada je Venuccieva skulptura izlagana u autorovoj retrospektivnoj izložbi 1993. godine. Ponovo naglašavamo da nismo protiv izlaganja takvih djela, ali smo protiv njihove upotrebe u oživljavanju fašističke ideologije, jer kako drugačije protumačiti vezu u izlaganju fotografija protagonista fašizma, novopolirane makete za njihov spomenik iz 1933./34. godine i projekta za njihovo slavljenje iz 2005. To nije slika vremena. To nije umjetnička poruka. Naročito nije, jer na samoj izložbi nije niti jednom jedinom riječju spomenut fašizam kao ideologija zla, već se projektom predlažu hvalospjevi fašizmu. Ako autor postava smatra da danuncijevska strahovlada »... i danas zaokuplja kolektivnu svijest i podsvijest, uključujući i generacije koje ga nisu proživjele...« i zaključuje da je ta lažna premisa muzeološko objašnjenje, to je njegov problem, ali se preko takvog objašnjenja u javnoj sferi riječke kulture ne smije olako prijeći.

Na istaknutom mjestu u okviru navedenog novinskog teksta (Elezović) ističe se da je taj projekt prikazan u Sloveniji, Njemačkoj i Zagrebu. Ali to nije baš nikakva potvrda njegove vrijednosti. Može se samo pretpostaviti da oni kojima je prikazan, a da nisu reagirali, ne znaju stvarnu povijest evropskog nacifašizma ili ove lokalne epizode ili se identificiraju s tom ideologijom. Baš kao i autori samog projekta.

Tražimo da nam gospodin Franceschi objasni gdje smo to nabrojali sve negativnosti djelovanja Muzeja. Takva su podmetanja nedozvoljena jer toga nabrojanja u našem protestu nema. Isto tako smatramo nepriličnim, u kontekstu rasprave o izlaganju prijedloga za spomenik jednom od osnivača i ideologa fašizma, spominjati izložbu Davida Maljkovića nadahnutu memorijalom partizanske bolnice na Petrovoj Gori. Da li se možda time želi reći: evo, izlagali smo malo antifašizma, pa ćemo malo fašizma. Zato ponovo ističemo da je fašizam ideologija, ideologija zla, dok je antifašizam izborena osnova slobodnog svijeta, pa se oni na takav način ne mogu, a kamo li smiju uspoređivati.

Ne želimo se spuštati na najniži nivo diskvalifikatorske tvrdnje kako nismo ni pročitali autorske tekstove u katalogu, već ocjenu te i takve tvrdnje prepuštamo svakom čitatelju ponaosob. No, već kada govorimo o katalogu, treba reći da su tekstovi prof. dr. Irvina Lukežića i mr. Daine Glavočić, po našem mišljenju, povijesno utemeljeni i u najmanju ruku korektni. Ostali tekstovi (Franceschi, Petković i Glavan) iako govore o fašističkoj eri u Rijeci, o riječkom identitetu na koga je ta ideologija nesumljivo imala utjecaja, te o samom vremenu danuncijevskog pothvata, izbjegavaju

uporabu pravog i jasnog termina. Ne očekujemo da se baš stalno mora ponavljati ime te ideologije, ali barem da se u kontekstu ona stavi na pravo mjesto. Smatramo, da je to bitno i u ovom trenutku društvenog razvoja Republike Hrvatske, u kojoj će se u školama, nakon punih

sedamnaest godina, konačno početi učiti djecu da je NDH ipak negativna, kvislinška nacifašistička tvorevina.

Ostajemo kod tvrdnji i pitanja izraženih našim protestom, ističe se u reagiranju koje potpisuje predsjednik Udruge antifašističkih boraca i antifašista Rijeke Dinko Tamarut

*La Voce 08/02/07: Quando l'arte è vista come strumento della politica
Squalificandola come «fascista» si tenta di cancellare una realtà culturale*

FIUME - Nella grande sala espositiva del Museo d'Arte moderna e contemporanea (MMSU) di Fiume, dove è in corso fino al 18 febbraio la mostra "Fiumani - La situazione a Fiume tra il 1920 e il 1940", e nell'ambito di quest'ultima, si è svolta martedì sera una tavola rotonda dal titolo "L'arte fiumana tra le due guerre e l'avanguardia". Vi hanno partecipato diversi intellettuali e storici d'arte, tra cui il direttore del MMSU Branko Franceschi, l'autrice della mostra nonché curatrice presso l'ente museale fiumano Daina Glavočić, il critico d'arte Darko Glavan - autore dei contestati testi del catalogo d'accompagnamento che, tra l'altro, hanno fatto saltare la collaborazione con il Museo-Archivio Storico di Fiume a Roma -, il direttore del Museo civico di Fiume Ervin Dubrović, il professor Aljoša Pužar (Facoltà di Filosofia di Fiume), ex caporedattore de "La Battana" e la zagabrese Jadranka Vinterhalter, consigliere museale.

L'incontro ha calamitato l'attenzione e la partecipazione di numerosissimi fiumani. A far da richiamo, per una parte del pubblico, anche la polemica sollevata nei giorni scorsi dall'Associazione dei combattenti antifascisti e degli antifascisti di Fiume, che ha imputato agli organizzatori dell'iniziativa culturale di promuovere l'ideologia fascista sotto il pretesto dell'arte. La statua "La forza della volontà" (1933/34) del maestro Romolo Venucci è stata definita dall'Associazione antifascisti un "brutto esempio dell'arte di quel momento (il fascismo, ndr) visto che è stata realizzata per il concorso "Legionario di Fiume".

Il primo a prendere la parola è stato il direttore Franceschi, il quale ha precisato che l'obiettivo di fondo dell'iniziativa è quello di valorizzare e di fare luce sulla scena artistica fiumana tra il 1920 e il 1940, senza alcuna intenzione di giustificare in qualche modo l'ideologia del fascismo. Daina Glavočić, autrice dell'allestimento, si è limitata a illustrare solo della parte tecnica dell'esposizione. Ricordiamo che la mostra, inaugurata lo scorso anno nel mese di dicembre, è il primo affresco in assoluto sulla storia artistica di Fiume tra le due guerre, per essere precisi il periodo tra il 1920 e il 1940. L'esposizione propone un centinaio di opere di 29 autori, di diverse correnti artistiche, come Carlo Ostrogovich, Josip Moretti-Zajc, Francesco Pavacich, Giulio Lehmann, Oloferno Collavini, Felice Fabro de Santi, Romolo Venucci, Ladislao de Gauss, Marcello Ostrogovich, Saftich e Pfau, Maria Arnold, Miranda Raicich, Anita Antoniazzo Bocchina. La mostra è divisa in due parti, una grande dedicata al gruppo tradizionalista e l'altra più piccola a quello avanguardistico.

Nella seconda parte della mostra due sale sono occupate completamente dalle opere di Romolo Venucci e di Ladislao de Gauss. Inoltre, la mostra presenta pure un'installazione multimediale dal titolo "Problemarket.com" dell'azienda americana "Denuntio", dedicata alla figura di D'Annunzio e al periodo fiumano. Nel progetto è proposta l'idea di celebrare (con ironia) D'Annunzio a Fiume. Nella stessa sala è presente pure la scultura di Romolo Venucci "La forza della volontà", di cui il direttore del Museo Branko

Franceschi ha fatto fare una copia in bronzo. "Questa scelta - ha rilevato Franceschi - è legata alla tutela e alla conservazione dell'opera, visto che l'originale è in gesso datato 1930, e dunque in stato precario". Sia la statua di Venucci sia il progetto multimediale "Problemarket.com" sono stati duramente contestati da Dinko Tamarut, presidente dell'Associazione degli Antifascisti, il quale non ha gradito la valorizzazione artistica del tragico periodo.

Darko Glavan, autore dei testi del catalogo d'accompagnamento, si è soffermato sulla scena artistica fiumana del periodo in questione e ha parlato anche del giornale fiumano "La Testa di Ferro" uscito a Fiume in venti copie durante il periodo dannunziano, e in cui Filippo Marinetti ha scritto diversi testi, tra i quali uno dei 350 manifesti sulla corrente artistica del futurismo. "Penso sia una cosa molto triste che di tutti questi numeri, nelle biblioteche e negli archivi fiumani - ha rilevato Glavan - non esista alcuna copia. Ed è ancora più triste che l'opinione pubblica tenti di cancellare questa realtà artistica fiumana".

Lo studioso di questioni culturali e letterarie Aljoša Pužar (ricorderemo la sua "Città di carta: la letteratura italiana di Fiume nell'Ottocento e nel Novecento", Edit, Fiume 1999), nel suo intervento ha parlato invece degli artisti, in particolar modo di Romolo Venucci, chiedendosi se potevano o no essere fascisti. Secondo Pužar un loro coinvolgimento e adesione al regime del ventennio è da ritenersi poco probabile, per il semplice fatto che in caso contrario le autorità jugoslave e soprattutto la "lunga mano" dell'UDBA (e ancor prima dell'OZNA) non avrebbe esistito a "farli sparire" o processare. "Venucci ha passato la sua esistenza in tranquillità, lavorando presso il Liceo di Fiume, e producendo grandi opere artistiche", ha ricordato Pužar. Franceschi, ricollegandosi al progetto multimediale di "Problemarket" ha ribadito trattarsi di un'ironia, che vuole insegnare a riconoscere il passato come una ricchezza e non come un problema. "Č tragico - ha aggiunto al termine della conferenza - etichettare come fascista un'artista come Romolo Venucci che ha deciso, nonostante tutto, di rimanere in Jugoslavia". I toni della polemica si sono accesi verso la fine della tavola rotonda con gli interventi del pubblico, ma causa l'inaugurazione, presso il Piccolo salone, in Corso, della mostra "Quadri senza nome" di Damir Babić, organizzata dal MMSU, l'incontro si è concluso con un nulla di fatto. Ed è stata, in sostanza, un'occasione persa per riflettere e, soprattutto, per dare delle risposte. Un interrogativo, in particolare, s'impone: è giusto, in nome di un'ideologia, rinnegare ciò che di culturalmente valido è stato prodotto in un contesto storico contrassegnato da un'ideologia contrapposta?

La chiusura della mostra "Fiumani - La situazione a Fiume tra il 1920 e il 1940" è stata rimandata di una settimana e quindi resterà in visione fino al 18 febbraio.

Reagiranje VSDR 10/02/07:

Neuspjeli pokušaj udara udruge antifašističkih boraca i antifašista Rijeke na jednu kulturnu instituciju koji je započeo ideološko-kritičkim osvrtom na izložbu "Fijumani-Riječka situacija 1920-1940" (Novi list mu je u broju od 1.2.2007 posvetio gotovo cijelu stranicu), u kojem se gospodin Dinko Tamarut u ime udruge antifašističkih boraca i antifašista Rijeke proglasio glasnogovornikom riječkog antifašizma te optužio autore izložbe za 'izjednačavanje fašizma s antifašizmom' te 'prodorom fašističke ideologije' u grad Rijeku, dobio je u petak nastavak na tribini spomenute udruge, a na kojoj je Petar Strčić, u svom poznatom šarlatanskom stilu, autore izložbe 'kompetento' poučio da ili nemaju pojma o umjetnosti ili su fašistički provokatori.

Budući da je po hrvatskom Kaznenom zakonu "Veličanje fašističkih, nacističkih i drugih totalitarnih država i ideologija ili promicanje rasizma i ksenofobije" stavljeno van zakona, pozivamo Vas da - ili podnesete kaznene prijave protiv autora izložbe, "zbog ukazanja fašizma na izložbi Fijumani 1920-1940" ili napokon prekinete s bezobraznim etiketiranjem svakog onoga čije je mišljenje, pogled na svijet ili stanje opće kulture manje uskogrudno od vašeg.

Također Vas pozivamo da u budućoj komunikaciji s medijima ne govorite u ime svih antifašista nego isključivo u svoje osobno ili ime udruge. I naša Udruga (VSDR) smatra se baštinikom antifašističke prošlosti i sadašnjosti grada, a sigurni smo da je tako i sa uvjerljivom većinom organizacija i stanovnika ovog grada koji ne pripadaju vašoj udruzi i načinu razmišljanja. Kada su Vam uopće Riječani antifašističke orijentacije dali mandate da govorite u njihovo ime?

Vaši napadi na nešto što ne možete ili ne želite shvatiti, ne mogu se razumijeti drukčije nego kao vapaj odnosno poziv na povratak u poslijeratnu jugoslavensku eru "inženjera ljudskih duša"(složenica koju je 50-ih godina prošlog stoljeća lansirao veliki Miroslav Krleža). U eru

odnosno doba u kojem su novi vlastodršci, gladni vlasti i moći i zaodijevajući se plaštom antifašizma, smatrali jedinama na ovim prostorima koji su mjerodavni i ovlašteni (pr)ocjenjivati što je to jedino objektivno, istinsko, pravedno, pošteno, moralno, vrijedno na svim poljima

ljudskih djelatnosti; jedinama koji su ispravno određivali kada je počela moderna povijest ovih krajeva. Da je takav stav i takav svjetonazor usporediv jedino s nemjerljivošću ljudske gluposti nije potrebno niti objašnjavati, posebice u kontekstu shvaćanja i razumijevanja antifašizma u

zemljama svjetskih razvijenih demokracija. Izravan je to napad na najveće vrijednosti svakog slobodnog društva - toleranciju, dijalog, multikulturalnost te pravo na pluralnost mišljenja.

Najžalosnija je u tom tekstu činjenica da ste njime pokušali kompromitirati i "popljuvati" profesionalnost, stručnost, kompetentnost, ogroman trud i napor svih koji su osmislili i realizirali tu izložbu, na čelu s gospođom Dainom Glavočić i gospodinom Brankom Franceschijem, iako samu izložbu u stvari nisu ni shvatili.

Koliko su "antifašisti" izgubljeni u prostoru i vremenu pokazao je i odlično posjećen okrugli stol održan prošlog tjedna u organizaciji MMSU-a na kojemu je velika većina Riječana podržala samu izložbu (dio autora je pobrao gotovo ovacije), a nekoliko "antifašista" pokazalo potpunu

nekompetenciju zamijenivši ironičnu multimedijalnu instalaciju za dokumentarac kojim se predlaže postavljanje D'Annunzijevog spomenika na svjetionik na Mlaku.

Marinettijev Futuristički manifest iz 1909. godine šokirao je tadašnju malograđansku javnost vrijednostima izrazito usmjerenim protiv tradicije kao žestoko protivljenje pristaša industrijalizacije i tehničkog napretka starim umjetničkim vrijednostima i umjetnosti esteticizma. Zapravo je pravi kuriozitet da takve poruke danas mogu nekoga šokirati uz zakašnjenje od točno 98 godina.

Veliki trud stoji iza projekta izložbe. Trebalo je pronaći radove, selekcionirati, vrednovati i na kraju privoliti veliki broj ljudi da daju radove iz svojih privatnih zbirki da bi ih Riječani vidjeli. Vrijeme je da u ovim našim krajevima već jednom progovore i dobiju na važnosti slikari, pisci, književnici, filozofi, inženjeri, a da zašute oni koji mašu ili su mahali ideologijama ili argumentima sile.

Nadamo se da će i sama struka i cjelokupna umjetničko-kulturna branša ove regije znati valorizirati izložbu "Fijumani Riječka situacija 1920-1940" i stati u obranu digniteta svojih kolega koji su je i postavili.

Problemarket – the Problem Stock Exchange

www.problemarket.net/aboutus.html

Novi list

www.novilist.hr

La voce del popolo

www.edit.hr/lavoce